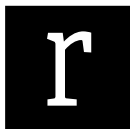

JIŘÍ VENTLUKA
MOTÝL
V PAVUČINĚ

Motýl v pavučině

Vyšlo také v tištěné verzi

Jiří Ventluka

Motýl v pavučině – e-kniha
Copyright © Rosier, s. r. o., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

JIŘÍ VENTLUKA
MOTÝL
V PAVUČINĚ

r

Copyright © Jiří Ventluka, 2022

ISBN tištěné knihy: 978-80-88467-11-3

ISBN ePUB: 978-80-88467-14-4

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-88467-15-1

ISBN PDF: 978-80-88467-16-8

Červen 2003

Zpočátku klidná voda pomalu nabírala na rychlosti. V korytu řeky přibývaly kameny i větší balvany, okolo kterých proud zrychloval a vytvářel prudké víry. Sílicí hluk prozrazoval, že se blíží úsek s peřejemi. Voda se tam tříštila o omleté kameny, přepadávala přes ně a vytvářela jazyky.

Petr na kormidle, Erika na háčku kánoe. Pár metrů před peřejemi je strhnul hlavní proud. Při jejich nulových zkušenostech se nejprve snažili pádlováním nasměrovat loď alespoň blíže ke břehu, ale poté, co viděli, že se jejich snaha zcela mívá účinkem, už ji jen usměrňovali.

Než nasedla do kánoe, prohlédla si Erika v přístavišti pár panelů, kde byly popsány některé vodácké pojmy. Ve chvíli, kdy před sebou uviděla velký „karfiol“, pochopila, že mají problém. Stačila křiknout na kormidelníka, aby se vyhnuli zpětnému proudu, který se valil ode dna vzhůru, jak voda narazila na překážku. Přestože dali do pádlování veškerou sílu, efekt byl stejný, jako když zkoušíte párátkem odstrčit dlažební kostku. Loď se prudce stočila na bok a předtím mířila na vedlejší balvan. Zkusila předejít srážce pádlem. Náraz jí ho vyrazil z rukou a vzápětí zmizelo ve vírech mezi kameny. Instinktivně se pokusila zachytit okraje sedačky. Loď se naklonila. Její ruce promáchly do prázdna, jak ji prudký pohyb doslova vymrštil

z lodi přímo na další kámen. Přilba zabránila nejhoršímu, ale při nárazu do boku jí tělem vystřelila ostrá ochromující bolest.

Chladná voda ji rychle vzpamatovala. *Pane Bože, tohle se nemělo stát!* Jako závodní plavkyně byla s vodou kamarádka, ale tahle přátelská nebyla. Proud s ní smýkal mezi kameny. Nesměla zpanikařit. Otočila se na záda, nohama po proudu a zpevnila tělo. Vesta jí pomáhala udržet se bez větších problémů na hladině. Přes tepající bolest v boku stačila nohama a rukama zachycovat nárazy. *Adrenalin fakt není zase tak špatná věc.* Tušila však, že hlavní zkouška teprve přijde.

Než vyrazili, prošli si všichni trať podél řeky. Peřeje končily přírodním vodopádem a pod ním hrozbou všech plavců i neplavců – mohutným rychlým válcem. Na rozdíl od hrdinů přesvědčených, že by ho hravě zvládli, si nedělala iluze. Věděla, že je opravdu nebezpečný a moc ji neuklidňovalo ani to, že tam čekalo několik záchranářů s házečkami, jak jí vysvětlili před sjezdem. Nebyli první, kdo se udělal, a při takovýchto akcích byli záchranáři nutnou podmínkou.

Bylo jí jasné, že má-li mít nějakou šanci, měla by se dostat blíž ke břehu. Při rychlosti a síle proudu, který ji unášel, to ale byl nápad z oblasti fantazie. Když se blížil vodopád, dýchala co nejrychleji, aby zásobila krev maximem kyslíku. Koutkem oka zahlédla připravené záchranáře na břehu. Pak již jen přelétla hranu a sjela nohama napřed do válce.

Začalo peklo. Válec rotující vody ji stáhnul do hloubky a množství větších i menších úlomků dřeva ji otloukalo jako

v mixéru. Z vyprávění věděla, že nemůže takové síle vzdorovat a nyní to i pocítila na vlastní kůži. Jedinou šancí bylo podřídit se proudům, a tak jako v taiči a podobných bojových uměních zkusit využít sílu protivníka ve svůj prospěch.

Když ji voda dvakrát nebo třikrát otočila bez šance se nadechnout, začala v ní vzrůstat panika. Děs z utopení začínal nabývat obludných rozměrů. Při dalším vyhoupnutí ode dna se přece jen krátce nadechla, i když jí přitom vnikla do krku sprška vody. Pochopila, že se musí pokusit využít menší síly válce u dna a snažit se odrazit ke kraji. Problémem bylo najít ten správný okamžik a rozpoznat směr, když s ní voda točila jako s hadrákem. Párkrát to zkusila, ale nikdy nevěděla, zda se odráží stejným, a hlavně správným směrem.

Pomalou si uvědomovala, že se odsud skutečně nemusí vůbec dostat. Docházel jí dech, únava ji začala omezovat. Hrůza a stres získávaly nadvládu tak, že téměř přestala koordinovat své pohyby. Jako každý topící se snažila hekticky drát k hladině. Válec ji znovu přitiskl ke dnu. Z posledních sil a s pocitem, že nejspíš naposledy, se znovu někam odrazila. Pak náhle, jako zázrakem, vír zeslábl. Zabrala rukama směrem ke světlu a hlavu dostala nad hladinu. Zoufale zalapala po vzduchu. Ještě nebylo úplně vyhráno, ale stačilo pár temp a konečně byla v klidné vodě.

Zcela vyčerpaná se položila na záda, srdce tepající v rytmu zběsile cválajícího koně, lapala po dechu. Pomalu rukama regulovala pohyb ke břehu, a ve chvíli, kdy si uvědomila, čemu unikla, uvolnil se v ní všechen stres a rozplakala se.

Pátek odpoledne. Sedím v kanceláři. Zvoní telefon.

„Hallo, spreche ich mit Herr...?“

Jsmo německá firma, a tak logicky očekávám, že jde o služební hovor.

„Tady nemocnice Waidhofen. Přepojím vás na vaši dceru.“

Ztuhnu. Po chvílce zoufale nervózního čekání konečně slyším: „Ahoj tati. Jsem v nemocnici.“ Novinka. Z nálady, jak to říká, a z jejího hlasu bleskově usuzuji, že snad o žádnou opravdovou tragédii nepůjde.

„Co se stalo? Povídej.“

„Už jsem v pohodě. Udělali jsme se na vodě. Tak mě odvezli do nemocnice na sono. Měli strach, abych neměla nějaké krvácení do břicha, ale říkají, že je všechno v cajku. Volám hlavně kvůli tomu, že přijedu o den později. Ostatní už odjeli, ale chtějí si mě tu nechat do zítřka. Vedoucí se mnou zůstane a vezme mě domů svým autem.“

Nerada si na něco stěžovala. Zastávala názor, že si tím člověk nepomůže a druhého akorát naštvě, protože mu přidá vlastní starosti. Něco v jejím hlase, dikce, frekvence slov, mi tak úplně nesesedělo.

„Jak ti je doopravdy?“

„No, bok mě trochu bolí, ale jinak jsem fakt v pohodě.“

Vím, jak jí vždy záleželo na tom, abychom o ni neměli strach. Je mi tudíž jasné, že když přiznala „trochu“, tak ji to asi bolí pořádně.

„Dobře, budu dělat, že ti věřím. Mám něco zařídit nebo vyřídit, než přijedeš?“

Sobota odpoledne, zvoní mobil: „Tati, asi za deset minut budu před barákem. Luděk mě dovezl k firmě a já si vzala taxíka.“

Sjíždím výtahem a čekám před domem. Přijíždí a vystupuje. Přestože se snaží, krouť se jak paragraf. Objetí vnímám o stupínek silnější než jindy – cítím, že šlo o něco víc, než jen „udělání se na vodě“. Vyndávám batoh z kufru taxíku a беру ji pod ramenem.

„Tati, to není potřeba. Jsem OK.“

„Jo, když budu slepej, tak ti možná uvěřím.“

Se zřetelnou úlevou se o mě opírá a jdeme pomalu k výtahu.

„Zjistili něco?“

„Nic. Dělalí sono ještě jednou a prý je to v pohodě. Mám od nich papír pro doktorku.“

Vyjedeme výtahem. Ve dveřích čeká žena, která připravila gauč v obýváku. Sedám si do křesla, zatímco ji žena ukládá. Po chvíli vypráví, co se stalo. Poslouchám a přemýšlím o tenkých hranicích, které ovlivňují naše životy, rozhodují o našich osudech – o našem bytí a nebytí. O tom, jak si ani neuvědomujeme, nakolik tenká ta hranice může být. Ze zamyšlení mě vytrhne věta: „Jo a ve čtvrtek odjíždíme s Robertem do Itálie na dovolenou k tomu našemu známému.“

Se ženou se na sebe podíváme.

„Seš si jistá, že ses neuhodila také do hlavy? Sotva chodíš, ještě nevíš, co se z toho vyvine, a chceš řídit auto přes půlku Evropy?“

Je samozřejmě dospělá, pokud se rozhodne, že pojede, tak s tím nic neuděláme.

„Ale tati, já to myslím vážně, už to mám zaplacené.“

„Myslím, že peníze jsou to poslední, s čím bych si být tebou lámal hlavu. Nebudeme to teď řešit. Do čtvrtka máš spoustu času. Pobavíme se o tom zítra nebo pozítří.“

Dívá se napůl prosebně, napůl vyčítavě, ale vrtím hlavou docela nekompromisně, a tak už nic neříká. Je mi jí líto. V Itálii bydleli v soukromí a byla tím úplně nadšená. Moře milovala, a kdyby měla žábry, asi by dělila svůj život rovnoměrně mezi moře a souši.

Většina věcí, které je třeba nějak rozhodnout, se obvykle vyřeší sama a člověk se nakonec musí potýkat jen s malým procentem zbývajících. Problém je v tom, že u rozhodnutí, která se vyřeší sama, nemusí být řešení vždy podle představ. Život je občas jako jízda na horské dráze. Chvilí jste nahoře, chvíli dole. Ale bohužel vždy končíte na zemi.

Usnula jak malé děcko a žena vařila svůj oblíbený lék – jihočeskou kulajdu.

Když se asi v půl osmé probrala – možná zafungovala vůně polévky – dala si plný talíř. Jedla s chutí, bylo vidět, že má hlad. Tímhle ji v nemocnici určitě nekrmili. Když dojedla, zachumlala se do deky a dívali jsme se chvíli na televizi. Nebo spíše u ní seděli, protože jsme si povídali a ani pořádně nevnímali, co dávají. Prostě taková normální večerní pohoda. Po chvíli zmlkla a pak vyhrkla: „Tati, mně je nějak špatně od žaludku.“

Jen jsem na ni mrknul a běžel pro lavor. Dvakrát nebo třikrát hekla a vyzvrátila polévku. Stačil jediný pohled a bylo jasné, že je zle. Problém nebyla vyzvracená polévka, ale krev, která se v lavoru objevila. Naši první myšlenkou bylo, že to v Rakousku

pěkně odflákli. Ale to teď nebylo podstatné. Žena jí pomohla s oblékáním, já vzal klíče od auta, doklady a vyrazili jsme na pohotovost.

Než jsme tam dojeli, cítila se lépe a žádné problémy už nepociťovala. V nemocnici ji během dvaceti minut pozvali do ordinace. Stručně jsme nastínili situaci a já se vrátil do čekárny. Bylo mi jasné, že to v jejím případě pravděpodobně nebude záležitost na pár minut, a tak jsem se připravil na dlouhé čekání. Doktor přišel asi za půl hodiny s očima navrch hlavy.

„Vy jste otec?“ řečnická otázka. Pokývl jsem hlavou. „Vzali jsme jí vzorek krve. Vaše dcera má velice nízkou hladinu erytrocytů.“

„Já vím, pane doktore. To se s ní táhne už asi deset let. Byla s tím hospitalizovaná i tady u vás na dětském oddělení primáře Suchého. Léčila ji tehdy doktorka Balcarová. Má nízký počet červených krvinek a nízkou hladinou albuminu. Bohužel se nikdy nezjistila příčina. Určitě to najdete někde ve vaší evidenci.“

Chvilí se na mě díval. „Jak to, že nic nezjistili? To přeci není možné!“

Kolikrát jsem už tuhle větu slyšel.

„To se mě neptejte, pane doktore.“

„Pošlu ji teď ještě znovu na sono, i když v Rakousku nic nezjistili, mohlo se tam zatím něco vyvinout. Bude to ale teď večer chvíli trvat.“

Odvezli ji na pojízdném křesle. Já se posadil na lavici v čekárně a vrátil se v duchu do okamžiku, kdy časovaná bomba začala tikat.

Sabbatum Sanctum. Bílá sobota před Velikonocemi. Vydařené slunečné počasí, vize prodlouženého víkendu. Jsme s dětmi na návštěvě u rodičů v Písku. Sedím u stolu v obývacím pokoji a čtu si po vydatném obědě noviny. Vysokými okny proudí do pokoje ostré sluneční paprsky, ve kterých se občas zatřpytí zrnko poletujícího prachu. Na gauči kousek ode mne oddychuje Erika, která si dala po obědě šlofíka. Asi po půlhodině se probrala a protáhla.

„Tati, já jsem jak časovaná bomba.“

Zvednu oči od novin, podívám se na ni přes okraj brýlí a zatřepu hlavou. „Jak to myslíš?“

„No, hrozně rychle mi tluče srdíčko.“

Sportovala, závodně plavala, školu reprezentovala v atletice, žádný důvod k obavám. Navíc jsem byl nakažen kolegou z práce, který říkával: „O děti nemusíš mít strach, ty vydrží víc než koně.“

Zvedl jsem se a sáhl jí na čelo. Teplotu neměla. Žena měla jiný názor. Zaslechla Eriku a usoudila, že je třeba něco podniknout.

„Vezmi auto a sjedte na pohotovost, ať se na ni podívají.“

Co mi asi řekne doktor, až mu oznámím, že má dítě vysoký tep? Ale o zdraví dětí se nediskutuje, a pokud riskuji jen poú-

kání na čelo, protože otravuji s takovými blbostmi, tak to bude nízká cena v poměru k případným zdravotním komplikacím.

Paní doktorka s prošeďivělými vlasy, která vykoukla ze dveří, mě příjemně překvapila.

„Tak pojdte dál, podíváme se na to.“ Položila ji na lehátko, protukala břicho, poslechla si plíce, srdce a vzala vzorek krve. Omlouvala se, že v laboratoři to už dnes neudělají a výsledky budou až druhý den ráno.

Zbytek dne proběhl v pohodě a nějaká „časovaná bomba“ nás ani nenapadla. Stejně tak druhý den dopoledne. Po obědě jsme zajeli pro výsledky a žádné převratné zprávy neočekávali. Když nás paní „šedivá doktorka“ uviděla, zatvářila se velmi vážně a já v tu chvíli pochopil, že něco nebude v pořádku.

„Ty výsledky už přišly. Víte, doporučila bych vám, když jste z Budějovic, abyste u vás zajeli do nemocnice. Řekla bych, že je to určitě na hospitalizaci.“

Zíral jsem na ni.

„Počkejte, ale vždyť jí nic není. Neměla žádné problémy, kromě toho včerejška.“

„Já vám věřím, ale ten krevní obraz opravdu není dobrý. Dám vám výsledky a také doporučení. Měli byste tam jet co nejdříve.“ Obrátila se a přinesla dva papíry.

„Tak jo, zítra se vracíme, tak tam zajedeme.“

„No, já... víte...“ podívala se na Eriku. „Čím dříve, tím lépe. Opravdu,“ dodala.

Vrátili jsme se k rodičům, sbalili tašky a vyrazili do Budějovic. Doma si Erika sbalila pár věcí. Brala všechno s humorem,

žádné problémy nepocítovala, spíše to chápala jako novou zkušenost. Na dětském oddělení se podívali do papírů z pohotovosti. A přijali ji. Nám pomalu docházelo, že bychom si možná měli začít dělat starosti.

Eriku čekala celá řada vyšetření. Koloskopie se jí nelíbila ani trochu a poctila nás komentářem: „Nafoukli mě jak žábu a docela to bolelo.“

První výsledky jsme se dozvěděli za tři dny.

Ošetřující lékař nám sdělil, že je Erika anemická, má nízkou hladinu erytrocytů a bílkovin, zvláště albuminu. Následovalo vysvětlování:

„To by nebylo nijak neobvyklé. U nemocných lidí se to stává. Zvláštní ale je, že má velké množství nových červených krvinek. Takže krvetvorbu má velmi dobrou. Zádrhel je v tom, že nedokážeme určit, kam a proč červené krvinky mizí. Kdyby odcházely do trávicího traktu, museli bychom je zjistit ve stolici. Pokud by se ztrácely někde do meziorgánových dutin, byla by při takovém množství celá žlutá, nebo by se jí objevily modřiny. Dostala několik transfuzí, ale během těch dvou dní jsou hodnoty zpět na původní úrovni. Podobné je to s bílkoviny. Saturovali jsme ji plazmou, ale podobně jako erytrocyty i bílkoviny jsou za chvíli zpátky dole.“

V novinách a časopisech stále čtete o pokrocích v léčení různých nemocí od Alzheimerova po žloutenku. Získáte dojem, že žádné choroby nemohou být problém. Potom narazíte na nízkou hladinu červených krvinek a bílkovin a s úžasem se od skupiny specializovaných lékařů dozvíte, že nedokážou najít příčinu.

Na rozdíl od nás Erika žertovala: „Tak se to konečně provalilo. Jsem mimozemšťanka! Mám v sobě černou díru, ve který mi mizí krvinky.“

Tehdy nám to připadalo vtipné. Žádné další problémy lékaři nezjistili. Množství krvinek a bílkovin zůstávalo sice nižší, ale stabilní, takže ji pustili domů. Dostala léky na posílení krvetvorby a chodila na pravidelné týdenní kontroly.

Povšimli jsme si však jedné zajímavé souvislosti. Pokles krvinek a bílkovin se projevoval vždy v období, kdy Erika absolvovala nějaké důležité zkoušky nebo písemky. Když jsem se o tom zmínil lékaři, který ji měl na starost, jeho odpověď byla jednoduchá: „Víte, kdyby to takhle fungovalo, pak by se každý student, každý žák ve škole vymlouval, že nemůže ze zdravotních důvodů dělat zkoušky.“

Tehdy v devadesátých letech byl v plném běhu velký boom metod léčení, které dřívější režim příliš nepodporoval. Pro mnoho lidí je alternativní medicína modlou, na kterou nedají dopustit. Druhý konec spektra pak okupují lidé, kteří o ní nechtějí ani slyšet. Když se ale takový člověk ocitne v situaci, kdy lékař řekne: *já nevím*, pak ať chce, nebo ne, zahrne do svých úvah i to, co dříve neuznával. V té době jsme měli známého dětského lékaře, který se zhlédl v čínské medicíně. Věnoval nám spoustu čínských čajů na posílení krvetvorby.

„Teda, tati, žádný Earl Grey to tedy opravdu není,“ vyjádřila se o nich Erika. Ale poctivě si je připravovala a konzumovala.

Nedokážu posoudit, jestli jí skutečně pomáhaly, ale byla stabilizovaná.